

Izbija vsak četrtak
in veča s poštno
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
nlice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Dalečniki katal. ti-
kovnega društva de-
bivajo list brez pe-
setne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Prosimski št. št. št.
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do ure polnočne.

Štev. 20.

V Mariboru, dne 19. maja 1904.

Tečaj XXXVIII.

Politični shod pri Sv. Antonu v Slov. gor.

Važen dan je bil 8. maj za Sv. Anton, katerega dne je v tem kraju lenarsko politično društvo sklicalo političen shod, ki se je obnesel v resnici izborna. Vrljih Antonjevčanov je došlo nad 200, razven tega smo videli na shodu zavednih kmetov in rodoljubov od Sv. Lenarta, Sv. Trojice, Sv. Benedikta, od Negove, Sv. Andraža, iz Gočove, od Sv. Jurija ob Ščavnici in iz Gornje Radgone. Shod otvori s krepkim pozdravom društveni predsednik kmet Fr. Z u p e.

Prvi poročja iskreno pozdravljen naš državni poslanec dr. Ploj. Poglavitne točke njegovega govora so bile sledeče: Slovenski poslanci delamo po svojih najboljših močeh za slovenskega kmeta. Ko bi imeli v državnem zboru kmečki poslanci večino, bi pač več dosegli za kmeta. Uspešno delovanje zelo moti obstrukcija. Vendar nekaj smo dosegli n. pr. vinogradna posojila treba po novem zakonu vrniti še le v 15 letih, dolžnik je tudi 15 let prost zemljiškega davka. Če toča, mraz, suša poškodeje le četrti del posestva, se davek deloma odpiše. Mladenci naj bi se klicali k vojaškim vajam, ko ni toliko dela. Minister je obljubil, da se bo oziral na to in da odpusti vojakom 12. vajo. Treba v prošnji navesti tehtne vzroke, jo vložiti pravočasno na okraj glavarstvo, in če ni uslišana, obrnite se na me. Vse bom storil, da se ugotovi upravičeni prošnji. Tirjali smo tudi dveletno vojaško službo, istotako, da se

vpeljejo zimske kmetijske šole, katerih je na Češkem 67; vlada bi jih podpirala, a štajerski deželni odbor noče ničesar zanje storiti. Malenkosti so, kar smo dosegli, več ni bilo mogoče zaradi obstrukcije. Ko so Nemci sklenili, da ne dovolijo Čehom notranjega češkega jezika in vseučilišča na Moravskem, smo slovenski poslanci stopili na češko stran, zakaj če Nemci uničijo Čehe, uničeni smo tudi Slovenci. Steber slovenskega naroda je slovenski kmet, za njega koristi sem deloval doslej in bom tudi v bodoče, zakaj če propade slovenski kmet, propade tudi slovenski narod.

Govor so zborovalci navdušeno odobravali. Izražale so se poslancu razne želje. Učitelj Klemenčič želi železnico skozi Slovenske gorice. Poslanec odgovori, da se jej protivi dežela in država, ker bi se ne obnesla, zlasti pa Ogri, ki ne dovolijo zveze z ogrsko železnico. Slovenski poslanci so jo tirjali in še jo bodo. Župan Rojs izraža željo po okrajni cesti čez Sv. Anton. Učitelj Klemenčič pa povdarja, da je našemu kmetu najbolj treba kmetijskih šol.

Poslanec na vprašanje pojasnjuje vinsko klavzulo in politični položaj. Vinska klavzula je naredila našemu vinstvu neizmerno škodo, zato se mora odpraviti, za to se je izrekel naš državni zbor, v tem so nas podpirali zlasti Ogri. Politični položaj pa je tako zamotan, da bi moral biti prerok, kdor bi uganil, kaj bo iz teh zmedenih razmer. Čehi ne odnehajo z obstrukcijo, mi jih podpiramo. Poljaki so se začeli nagibati bolj k nam in predlagajo nov poslovni red, ki pa ne bo

prišel v razpravo, ker najbrž državni zbor preneha z delom. Körber mora pasti, prej ne bo rednega dela, za katero smo vneti slovenski poslanci, zakaj državni zbor je še edino torišče, kjer moremo prosto govoriti in razkrivati krivice, ki se nam gode.

Sedaj nastopi poslanec Roškar, na katerega so bili zborovalci posebno radovedni. Govoril je krasno, odločno in navdušeno. S ponosom so ga poslušali naši kmetje.

Kmečki stan je težak in najbolj zaničevan stan. Davki so veliki, delavec ni, izobrazbe manjka. Meščani in gospoda nimajo sočutja s kmetom. V Gradcu je rekel mestni poslanec: »kmetom se predobro godi.« To je škandal! Pa narobe je res, ker ljudje kar vrejo v mesta. Žalosten je tudi naš političen položaj. Mnogo tirjamo, a nič ne dobimo. Dolgo se bomo čakali, da se regulira Pesnica. Tirjali smo kmetijskih šol, a večina se malo briga za naše tirjatve. Sedanje šole malo koristijo, ker jim je nemščina glavna reč in se cela izobrazba ne vrši na pravi podlagi. Pomagati si moramo sami, gorice ne smemo zapustiti, poprijeti se moramo američanske trte. Delo se lepo spleča. Žalibog, da dežela kmetov ne podpira s lepim tršjem. Oskrbnik trtnice pri Sv. Marjeti ob Pesnici se je naravnost izjavil: »Lepi trsi so za gospodo!« Ali je to pravica, ali kaka podpora za kmeta! Država in dežela sta pač dovolili 400.000 K za vinogradniška posojila. Treba je vinogradnikom prositi zanje. Poslanec je za 7letno šolo; zadnje šolsko leto naj bi bilo posvečeno le kmetijskemu pouku. Premalo se sploh stori za kmečko izobrazbo. Pogre-

Listek.

Prihod Slovencev v sedanje dežele.

(Javno predavanje, prirejeno po „Zgodovinskem društvu za Sloven. Štajer“ v Narodnem domu mariborskem, dne 5. maja 1904.)

Uvod.

Človek, ki od rojstva živi na isti grudi, pod istim krovom, se s tem svetom nekako zraste in želi vedeti pred vsem, od kedaj ondi biva njegov rod, kako je prišel tje in kako se mu je godilo na tem domu.

Tak rod iste domovine, iste krvi, istih interesov je tudi rod slovenski, smo torej mi vsi skupaj, ki se imenujemo Slovenci. Zato je naravno, da bi vsak izmed nas tudi o našem rodu, torej o nas Slovencih, rad vedel, od kedaj bivamo na svoji nam tako dragi grudi, kako so naši prastariši prišli nanjo in kako se jim je tukaj godilo.

Na vsa ta vprašanja si nocoj ne moremo dati odgovora; kajti ta bi bil vsa zgodovina našega naroda. Dovolj nam bode, ako le malce pretresemo dvoje vprašanj: kedaj smo prišli v sedanjo domovino in kakšen je bil naš prihod?

Že za prvih poročil o nas se je vedelo, da smo Slovenci del ali takorekoč zadruga

velikega plemena, ali če hočemo, pleme velikega naroda slovanskega, in ni se to tajilo nikdar, tudi v onih dobah ne, ko o vedah, kakor so antropologija, etnografija z etnologijo, arheologija, sociologija, narodna zgodovina in jezikoslovje še ni bilo ne duha ne sluha. — Ravno tako se je tudi vsikdar priznalo, da smo Slovenci, predno v zgodovini nastopimo, kot posebna slovanska panoga s posebnim imenom, bivali v veliki slovanski masi kot nje del, ne razločujoč se od te celote, k večjemu po narečju.

Potemtakem so prva poročila o našem slovenskem rodu zapopadena v poročilih o Slovanih ter se iz njih ne dajo izločiti. — A tudi v naši drugi dobi, to je v dobi, v kateri nas zgodovina pozna kot samostalno slovansko panogo s posebnim imenom, je naša usoda z usodo drugih slovanskih panog spojena tako trdno, da mi o nas ni mogoče govoriti, ne da bi se dotikal plemen bratskih.

Zgodovinska črtica o preiskovanju najstarejše zgodovine slovenske.

Ni še dolgo, odkar nam je odgovor na vprašanja, ki smo si ju dali za nocoj, precej zanesljivo in kolikor toliko natančno znan, dasi se je v tej stvari preiskovalo že jako mnogo in vestno. In zdi se mi, zasledovati razvoj raznih teorij, ne manj zanimivo, nego

razložiti eno teh teorij samo; in ker tudi ena po drugih postane jasnejša, in nazadnje ker v občinstvu nima danes veljave le ena sama, zato si bom dovolil kratko skicirati, kako se je o prihodu našega naroda v sedanjo domovino doslej mislilo, predno označim najnovejšo teorijo, ki je sedaj tudi najbolj priznana. Oziral se bom izključno le na slovanske može.

Prvo obsežniše poročilo, ki se je pri učenjakih upoštevalo in ki se upošteva še danes, nam daje kronika ruskega meniha Nestorja, živečega okoli 1100 v Kiewu. Nestor pravi, da je zibel Slovanom svet ob Donavi, ki ga danes zavzemajo Madžari in Bolgari. Tukaj bivajo od nekđaj in odtod so se razširili dalje po Evropi na jug in sever, na vzhod in zahod. Posebnosti novih bivališč so tem in po njih i prebivalcem dala razna imena; donavske dežele pa, v katerih je Slovanom zibel, so se zvale Ilirik. Dolgo že so Slovani bivali v svojih deželah, ko okoli 335. l. pr. Kr. od zapada pridero Vlahi in zapode podonavske Slované čez Karpate k onostranskim bratom. (Vlahi = Kelti.)

Nestor, živeč sredi Rusije, je svoje vesti zajel iz starih poročil, narodnih pripovedek, narodnih pesmi in sličnega blaga. Iz tega pa je posneti, da je daleko pred njim, torej v prvi polovici srednjega veka zastran Slo-

šamo pri šolah urejenih šolskih vrtov, dresnic.

Dosegli smo v zvezi z nemškimi konservativci in bauernbündlarji premembo volilne reforme in direktno ter tajno volitev. Dva poslanca odpadeta v IV. kuriji na nas: dobimo ju, če bomo edini. Pa kogar bomo volili, mora biti veren mož, četudi je kmet. Brez vere ne more nihče izhajati. Obupati ne smemo. Treba se nam je učiti in združevati, biti moramo enega gesla, brati le katoliške liste. Odkar smo Slovenci vladarji v lenarškem okrajnem zastopu, smo vedno edino postopali, napravili smo v zadnjem času tri nove okrajne ceste, delali za kmeta: nekdanji nemškutarški zastop je malo, malo storil za okraj. Kjerkoli smo, delajmo edini in naš stan bo spoštovan stan.

Burno odobravanje je sledilo zanimivemu poročilu.

Vrli gospod K. odločno graja, da se premalo učencev sprejema v viničarske kurze in da se prestrogo ravna z njimi, ker jih mnogo izstopi. Roškar omeni, da je tirjal, da se podvoji število učencev in se pomnožijo viničarski kurzi.

Kaplan Gomilšek pohvali veliko zanimanje zborovalcev, zlasti še mladeničev, katerih je bilo veliko število na shodu in navdušuje navzoče, kako naj bi bili narodno in politično zavedni ter pojasnjuje, kako bi si najlažje pridobili to dvojno zavest. Z zgledi iz domače zgodovine in današnjega življenja dokazuje nujno potrebo prave narodne in politične zavednosti. Prepričevalne besede govornikove naj obrode zaželjeni sad.

Nato se sprejmejo soglasno med občnim pritrjevanjem sledeče resolucije: 1. Körberju se izreče nezaupnica. — 2. Shod protestuje zoper nastavljanje nemških uradnikov na Slovenskem, zoper zatiranje slovenščine pri sodiščih, zlasti na Koroškem. — 3. Shod tirja potrebnih slovenskih šol, slov. vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani. — 4. Zimski kmetijski tečaji se naj vpeljujejo. — 5. Protestuje se zoper krivično postopanje pri razdeljevanju trt. — 6. Vinska klavzula se naj odpravi. — 7. Porotne sodnije se naj odpravijo. — 8. Tajna, jednaka in direktna volilna pravica se naj vpelje. — 9. Poslancema se izreče zaupnica in zahvala.

Končno v iskrenih besedah zahvali predsednik Zupe došla poslanca za poročilo, kmete za obilno vdeležbo in posebno zaupanje ter s trikratnim živio-klicem na sv. Očeta in svitlega cesarja zaključil znameniti shod. Ves zbor mu navdušeno pritrđi.

Rusko-japonska vojna.

Vsi Slovanom sovražni listi vriskajo samega veselja, da se umikajo Rusi. Tudi vsakemu drugemu nerazsodnemu človeku se to umikanje čudno zdi, ako natanko ne premisli položaja, v katerem bi se nahajali Rusi, ako bi se spustili v bitko pri Liaojangu in Mukdenu, kjer zdaj stojijo. Imeli bi namreč za hrbtom kitajsko vojsko, ki stoji na meji Mandžurije in Mongolije. Kuropatkin je pa kmalu sprevidel, da Kitajcem ni veliko zapati, zato se rajši umika, kakor pa da bi začel z Japonci vojno, in bi ga pri tem Kitajci, ki se zdaj še drže nevtralnimi, napadli za hrbtom. Kako prav je on imel, razvidi se iz najnovejših brzojavk, da se je izrazil kitajski zastopnik zunanjih zadev, da Kitajska ne bo mogla dajati ostati nevtralna. Rusi se bodo morali torej umikati še tako dolgo nazaj, da bodo imeli hrbet prost. Seveda si morajo Japonci vsak kraj še približevati, ker jih Rusi z malimi oddelki posedejo ter s tem ovirajo njih prehitro prodiranje.

Medtem, ko se Rusi umikajo ob sibirski železnici, prodira kozaški general Renenkamp v severno Korejo ter vznemirjuje japonsko vojsko ob desnem krilu in za hrbtom. Vsled tega bodo Japonci prisiljeni v poseдениh mestih zapustiti močne posadke, kar bo precej oslabilo glavno armado. Dalje ko bodo prodirali tem slabši bodo in tem slabše se jim bo godilo, ker bo tudi dovaževanje živeža stalo ogromno truda. Medtem bo pa zbral general Kuropatkin svoje čete ter se jim postavil po robu. Kedaj se bo to zgodilo in kako daleč se bo še umikal, ve seveda samo on. Mnogo ruskih generalov baje ni zadovoljnih s tem njegovim postopanjem ter hočejo pri carju doseči, da zapove Kuropatkinu naj se ne umika dalje. To bi pa bilo seveda zelo škodljivo, ker Kuropatkin je jako izvrsten vojskovodja in že ve zakaj se umika.

Port Artur je zdaj popolnoma ločen od ruske armade, ker so Japonci razrušili železnico. Vendar se Japonci ne upajo bližati s svojimi ladjami trdnjavi, ker se bojijo ruskih topov, samo od daleč stražijo vhod v luko. Po najnovejših poročilih vhod v luko ni zaprt z ladjami, katere so Japonci potopili, čeravno so vsi angleški listi to zatrjevali. Japonci so izkrcali severno od Port Arturja vso svojo drugo armado, s katero hočejo oblegati trdnjavo. En japonski bataljon so Rusi skoro popolnoma uničili, ker si je upal približiti njihovih utrd, ki se nahajajo severno od trdnjave.

Položaj Port Arturja.

V »Reichswehr« primerja pisec veleza-

nimivega članka sedanji položaj Port Arturja z onim v letu 1894. povodom japonsko-kitajske vojske, ko so Japonci v 1 in pol dnevu vzeli Kitajcem trdnjavo Port Artur. Kitajska posadka l. 1894. je znašala 3000 mož, sedanja šteje šestkrat toliko: 18.000 mož. Pred začetkom sedanje vojne je bila trdnjava oborožena s 400 topovi, a po začetku vojne je bilo dovedeno v trdnjavo vse polno težke artilerije. Posebno važna stvar pa je, da v l. 1894. niso bili Japonci navezani na nikak rok, do kdaj morajo zavzeti Port Artur. Sedaj pa so vezani na določen rok. Morajo ga zavzeti vsaj do začetka junija. Kajti v tem času začenja silno deževje, ki traja do konca julija. V tej dobi je nemožno vsako izdatno obleganje. Do konca julija pa bo že v japonskih vodah baltiško brodogve, ki bo štelo 48 ladij, med temi 6 bojnih oklopnač največje vrste. Čim se to zgodi, ne bo več govora o japonskem nadvladju na morju, a s tem bo temeljito spremenjen tudi položaj vojne na — kopnem.

Nadaljno bojevanje Japoncev.

S tem, da je pridobil japonski vojskovodja Kuroki bregove reke Jalu, je pridobil tudi trdno oporo za nadaljno bojevanje v južni Mandžuriji. Zdj se mora pokazati tudi armada generala Aku. Ako Njučvan se ni padel, je zdaj vsekako prišla vrsta nanj. — Če se spojita armadi obeh japonskih generalov, jima bo lahko prodirati proti Mukdenu, kamor imata le še 225 km. Za to pot bosta rabili osem do deset dni. To prodiranje bo pa jako težavno. Tla so hribovita, skalnata, brez cest. Tak kraj je pač pripraven za majhne praske, ne pa za bojevanje velikih armad.

Kurokijeva armada.

Japonska armada generala Kurokija, ki si je izsilila prehod čez reko Jalu in se polastila Fenvančena, šteje skupno 60.000 mož (43.200 bajonetov, 2100 sabelj in 120 poljskih topov). Več kakor 65.000 mož pa gotovo še nima.

Rusko brodogve.

Ruske mornariške rezerve baltiškega brodogveja in ruskega brodogveja v Črnem morju so sklicane pod orožje. Baltiško brodogveje odide baje na bojišče 14. junija.

Težave japonske vojske na maršu.

Dopisnik »Daily Telegrapha«, ki se nahaja pri japonski armadi, je poslal svojemu listu brzojavko o maršu prednjih japonskih čet. Dopisnik pripoveduje, da se je to marširanje vršilo z groznimi težavami. Ceste so bile v zelo slabem stanju, in Japonci se ireajo

vanov vladalo prepričanje, da so v Evropi prvobitni.

Le mimogrede naj omenim, da je od zgodovinarja Eneja Silvija (kot papež Pij II., v drugi polovici 15. stoletja) sem se vzlasti pri neslovanskih in stare slovenske zgodovine ne posebno večjih pisateljih razširilo mnenje, da smo vsi Slovani prišli iz Azije v Evropo še le za vesoljnega preseljevanja narodov in sicer v 5. stoletju po Kr. Toda zgodovinarji, ki so staroslovansko zgodovino poznali temeljiteje, so priznavali, da se to mnenje z dejstvi ne zлага.

Preteklo je več stoletij in v Slovanih se še vedno ni nikdo resno bavil z vprašanjem po začetku svojega rodu. Isto pa velja tudi o drugih narodih. Še le od konca 18. stoletja sem se zanimajo narodi za to vprašanje, ki je vendar tako priprosto in naravno, pa tudi zanimivo in velepomembno.

Kako to? Človeku sta med drugimi nagoni tudi prirojena: nagon, stremiti po svobodi, in nagon, iskati resnice. Ta dva nagona sta dve velikanski sili, ki v človeštvu neprestano delujeta od njegovega prvega početka in ki se bodeta upokojili še le tedaj, kadar bode na zemlji nehalo utripati zadnje srce.

Po svobodi rod človeški stremi, odkar živi; neutrudno se peha posameznik kakor

masa za ljubo svobodo, in vsak čas so se porajale ideje, ki bi po svoji uresničbi posamezniku kakor društvu imele prinesti zaželjeno svobodo. Začetkom 18. stol. pa so se te ideje strnile v znanstven sestav, ki uči, kako se naj preustroji in uravna vse človeško življenje, da bo vsak posameznik svobode deležen v največji meri. Ta sestav uči, kako je svobodo uveljaviti na verskem, na političnem, na šolskem, na pravnem, na trgovinskem, na narodnem polju itd. Ideje tega sestava so sovzrok francoski revoluciji, one pa so tudi povzročile srednjeevropske revolucije prve polovice preteklega stoletja, odtistihmal se razcvitale bujno, prerastle, prepregle in prešinile ves kulturni svet z njegovim življenjem, dočim se danes, v začetku 20. stol., že nahajamo v dobi parcialne reakcije.

Vendar je ena izmed svobodskih idej ostala mlada in se ne bo postarala nikdar, ker se preraja kakor ptič Fenix; to je ideja narodne svobode, po kateri se nobenemu narodu, in če je še tako majhen, ne sme kratiti pravica, da svoje bistvo v mejah svojega bivališča razvija svobodno. Veliki val te ideje je koncem 18. stol. poleg drugih narodov dosegel tudi nas Slovane.

Ideja narodne svobode pa je nagonu, iskati resnice, ponudila obilico nove hrane, in vsled tega se je koncem 18. stol. jelo z

navdušenjem proučavati in pretresevati vprašanja, ki so z narodnostjo v najtesnejši zvezi; jelo se je preiskovati narodovo zgodovino, občno kakor književno, svet, ki narod na njem biva že toliko let, jezik, ki ga narod govori itd. Jeli smo torej tudi Slovani resno preiskovati svojo zgodovino in prazgodovino in takrat smo se tudi Slovenci prvič vprašali: kedaj smo prišli v svojo domovino in kakšen je bil naš prihod.

Schlözer, prof. zgodov. na akademiji v Petrogradu je spisal dvoje zgodovinskih del in izdal Nestorjevo kroniko (do 1802). Drži se popolnoma Nestorja in na tej podlagi deli Slovine po zgodov.-geografskem načelu:

1. v podonavske ali Praslavane (Slovaki, ogrski Slovenci; bivajo torej le v današnjem Ogrskem);
 2. v Vinde (Slovenci, bivajoči na Štajerskem, Kranjskem, Koroškem in Furlanskem (Primorje));
 3. v Vende (v severni in vzhodni Nemčiji);
 4. v Čehe;
 5. v Moravane;
 6. v Poljake;
 7. v Ruse;
 8. v Ilirce (Srbohrvatje);
 9. v Bolgare.
- Dobrowsky, prvi slovanski jeziko-

zahvaliti le svoji vstrajnosti in potrpežljivosti, da so prišli z vsem vojnim materijalom do reke Jalu. Mnogo cest je bilo treba še le popravljati; za gradnjo mnogoštevilnih mostov je manjkal les in je bilo treba zato posekati cele gozdove. Velika truma delavcev (kulov) je spravljalala zaloge naprej. Noč in dan so bile ceste polne delavcev, katerih je vsak nosil do 160 funtov teže. Vojaki so prevažali živila in municijo tudi na malih vozovih. Ob cestah so stale zapuščene in porušene vasi. Rusi so povsod razdrli brzojav, požgali brzojavne kole, a žice vzeli seboj. Japonci so napravili novo brzojavno zvezo, katere se pa dopisniki časnikov ne smejo posluževati.

Japonske zvižaje.

Japonci delajo s prav azijskimi sredstvi. Vsled tega je sedanja vojska nekaj posebnega, kajti evropski narodi so se borili vsikdar bolj odkrito in pošteno. Japonci so pa doslej vse svoje postopanje osnovali edinole na zvižaje in zahrbtno napade. Angleži, ki so jim prijazni, so ravno tako goljufani od njih kakor drugi. Tako n. pr. je dopisnik »Daily News« pisal, kako je v japonskem taboru poročal o bitki pri reki Jalu. Japonci so vzeli za brzojavko 100 funtov šterlingov, a so črtali iz nje vse, kar bi izdalo svetu njihove načrte. Nazadnje je v brzojavki ostal samo še popis krajev. — Zato se je nadejati vedno novih presenečenj. Danes se še ne ve, ali imajo Japonci podvodne čolne ali ne. Zatrjuje se, da jih nimajo, a kdo ve? Svoje granate in šrapnele so napolnili s tvarinami, kakršne so pri civiliziranih državah prepovedane. Topovi po načinu »Arisaka« so njihova tajnost, in mine nabijajo z nekim posebnim smodnikom, kakršnega Evropeci še ne poznajo.

Megla na morju.

Dalje se ponavlja v tem času nov sovražnik na Japonskem morju — neprodirna megla. A ta je na srečo tudi Japoncem nevarna. Vsako leto ob tem času ležejo tam na morje težke megle. Ladja v megli je kakor človek z zavezanimi očmi. Te megle so tudi zadržale kontreadmirala Kamimura, da ni mogel bombardirati Vladivostoka. Ko je japonsko brodovje prvič plulo proti severu, je tudi rusko brodovje plulo proti Genzanu. Na morju sta se prav blizu srečali, pa se vsled megle nista videli. A gotovo se znajo Japonci v megli bolje gibati, kakor Rusi, ker so jim kraji bolje znani. Marsikak uspeh zadnjih dni je pripisovati gotovo tudi temu.

Državni zbor.

Dunaj, 10. maja 1904.

Državni zbor je bil torej danes odgojen za negotov čas. Najbrže se pred jesenjo več

slovec, uči v spisih do leta 1806., da so slovanska narečja poleg staroslovenskega cerkvenega jezika:

1. ruščina,
2. poljščina,
3. ilirščina (bolgarsko in srbsko),
4. hrvaščina s slovensčino,
5. češčina.

Vensko v Lužicah mu je bilo mešanica iz češčine in poljščine.

Kombinacija Schlözerja in Dobrowskega uči, da smo Slovenci, Srbohrvatje in Bolgari, torej vsi Jugoslovani, Ilirci, to se pravi potomci starih Ilircev. In tako nam je jasno, zakaj naš Vodnik v znani himni »Ilirija oživljena« je l. 1811 pel:

Ilirsko me kliče
Latinec in Grek,
Slovensko me pravijo
Domači vsi vprek.

L. 1809 je sicer Dobrowsky Kopitarju v privatnem listu pisal, da Ilircev ne smatra več za Slovane, ali Kopitar je že takrat bil na Dunaju, ne več v Ljubljani v tovarštvu Vodnikovem, in vsled tega Vodnik o novem mnenju Dobrowskega ni izvedel nič.

(Dalje sledi.)

ne skliče, če se med tem časom ne bodo morda razpisale nove državno-zborske volitve. Teh želijo osobito češki agrarci (kmetijska stranka), katera bi rada spodrinila mladočeške poslance. Tudi nižjeavstrijski krščanski socialci upajo pridobiti pri novih volitvah več mandatov, kakor jih imajo zdaj. Pri volitvah za mestni zbor dunajski, katere so se vršile nedavno, so bili zelo srečni. Izmed 158 mestnih odbornikov je 120 krščanskih socialcev. Drugim državnoborskim strankam ni mnogo za razpust državnega zbora in za nove volitve. Mogoče bi bilo to-le: Körber ostane ministrski predsednik; potem se razpusti državni zbor. Ali pa: Čehi in Nemci se pogodijo, Körber odstopi in napravi prostor novemu ministrstvu.

Most preko Save pod Brežicami.

Ob svojem času smo poročali, da so stroški za napravo tega mosta proračunjeni na 450.000 K. V ta namen je že zagotovljenih 400.000 K, namreč od države 100.000 kron, od dežele Štajerske 100.000 K, od brežiškega okraja 100.000 K in od brežiškega mesta 100.000 K. Po novjšem natančnem proračunu pa še manjka znesek z 80.000 K (ne samo z 50.000 K). Da se stavba mosta zagotovi, bi moral vsak izmed zgoraj imenovanih vdeležencev prispevati še po 20.000 K. Da bi država povikšala svoj prispevek, v ta namen so se dne 10. majnika podali državni poslanci baron Moscon, (načelnik brežiškega okrajnega zastopa), vitez Berks in dekan Žičkar k ministrskemu predsedniku ter ga prosili za državno pomoč v zgornjem smislu. Dr. Körber je v zadevi stavbe mosta dobro podučen in je obljubil storiti, kar bo mogoče.

Nove volitve za deželni zbor.

C. kr. okrajno glavarstvo v Brežicah je razposlalo večim občinam dopis, v katerem povprašuje, če hočejo pri volitvah v kmetijski skupini in v novi splošni skupini imeti več volišč. To vprašanje nam ni prav razumljivo. Zagotavlja se vedno, da se bodo za deželni zbor volili samo le poslanci (8) za novo splošno skupino; zakaj hoče glavarstvo vedeti, da se tudi za kmetijsko skupino voli na več krajih občine. To kaže vendar nekako na to, da se namerava deželni zbor razpustiti in se sploh v vseh 4 skupinah volijo novi poslanci. — Kakor se čuje, se bodo volitve vršile meseca avgusta. Torej pozor!

Politični ogled.

Odsek za podpore po uimih prizadetim je predložil poslanski zbornici sledeči predlog: 1. vlada se pozivlja, da v najkrajšem času predloži računsko poročilo o izdanem denarju za podpore; 2. vlada se pozivlja, da izterjava davke od tistih kmetovalcev, ki so prišli vsled elementarnih nezdod v stiske z največjo prizanesljivostjo; 3. vladi se naroča, da izvede poizvedbe o elementarnih škodah takoj in hitreje kot dosedaj.

Delegacije. V soboto, dne 14. t. mes. je predložila skupna vlada avstrijski in ogrski delegaciji skupni državni proračun za l. 1905. Vlada zahteva velikanske svote in sicer ravno sedaj, ko vse ječi pod grozno slabimi gospodarskimi odnošaji. Posebno naši kmetje že tako skoro obnemagujejo pod velikimi davki in vlada zahteva vedno večje žrtve. — Tu kaj navedemo podrobnosti skupnega državnega proračuna. Skupni redni troški znašajo 377.114.997 K, in sicer za vnanje ministrstvo 12.159.536 K, za armado 308.996.175 K, za mornarico 51.271.410 K, za skupno finančno ministrstvo 4.687.876 K. Redno pokritje znaša 7.967.114 K, carinski dohodki 114.716.729 K, torej ostane nepokrite redne potrebsčine 254.431.154 K. Po sedanji kvoti 66 6/34 mora torej Avstrija pokriti svoto 166.906.837 K, Ogrska pa le 87.524.317 K. Dalje znaša čista potrebsčina za Bosno in Hercegovino 7.583.000 K; od te svote pripada na Avstrijo 4.974.448 K, na Ogrsko pa 2.608.552 K. Dalje se zahteva še za tekoče

leto 116.000 K za poprave palač avstro-ogrskih poslanikov v Parizu, Londonu in Rimu, ter za avstro-ogrškega civilnega agenta in njegovo osobje v Makedoniji 112.000 K. Ako prštejemo še gori označene izredne kredite za armado v znesku 88 mil. in za mornarico v znesku 75.176.000 K, znaša vsa skupna državna potrebsčina 548.181.997 K. Ker za tekoče leto dovoljena potrebsčina znaša 426.304.926, torej se samo za leto 1905 pomnoži za 121.877.071 K. Ako odštejemo carinske dohodke — in sicer za Avstrijo proračunajo na 105.993.000, to je 86 3/10% in za Ogrsko le 15.881.050 K ali 12 9/10%, za Bosno in Hercegovino pa 871.250 K — znaša vsa potrebsčina za Avstrijo 279.074.309, za Ogrsko 146.343.845 K. — Ostali izredni stroški se bodo razdelili na poznejša leta in znašajo po vladnem načrtu 286 milijonov, ki pa bodo gotovo presegle 300 mil. samo za nove topove, puške in ladije. — Delegati so osupnjeni nad zahtevami vojnega ministra. Čehi so takoj sklenili glasovati proti in napovedujejo hud boj vladi. Velike zahteve vojnega ministra pobijajo vsa zanikanja o mobilizaciji. Presenečenje med delegati nad velikimi zahtevami vojnega ministra je tem večje, ker so merodajni krogi še nedavno trdili, da bodo izvanredne potrebsčine za armado in vojno mornarico nizke. Delegati trde, da so zahtevane svote tako visoke, kakor da bi stali pred vojsko. Značilno za razmere v naši državi je, da za dela na socialnem polju ni nikdar denarja, za topove se pa vedno zahtevajo nove žrtve. Kakor je že lani delegat Slovencev dr. Šustersič v delegaciji izjavil, da predno prihaja vojna uprava s svojimi novimi zahtevami, mora ljudstvu v Avstriji dati splošno in enako volilno pravico. Tudi letos bo glasoval proti, ko vlada zahteva toliko milijonov za oboroževanje, slovanskim narodom pa noče dati niti potrebnih šol in hoče, da bi samo za vojaštvo izkrjaveli. Torej imajo edino češki in slovenski delegati srce za kmeta, da glasujejo proti tem velikanskim zahtevam vlade. Nemci bodo pa zopet klečeplazili za vlado ter ji vse obljubili, samo če bo izjavila, da ne da zatiranim Slovanom niti trohice njihovih pravic. — Kakor je običaj vsako leto, se predstavljajo delegatje cesarju, ki navadno vsakega delegata nagovori. Letos se cesar v pogovoru z delegati z nobeno besedico ni hotel dotakniti notranjega političnega položaja. Ko je češki delegat Pacak dotaknil se notranjega političnega položaja, dejal je cesar: »Jaz o tem ne bom govoril besedice. Vse pride v časopise.« Slovanskemu delegatu dr. Šustersiču je cesar dejal, da ga veseli videti zopet v delegaciji. Dr. Šustersiču je vladar tudi dejal, da jako pridno deluje v delegaciji.

† Dr. Šandor pl. Bresztyenszky. V ponedeljek dne 9. t. m. po noči je umrl na svojem posestvu v Veliki Gorici na Hrvatskem vodja narodnih zastopnikov v hrvatskem saboru, dr. Šandor pl. Bresztyenszky. Ta vest ni prišla iznenadoma. Pokojnik je bolehal že dolgo časa za srčno hibo ter je bilo pričakovati smrti od dne do dne. Vzlic temu je zadela ta vest bridko vsakega Hrvata in tudi Slovana, ker je z dr. Bresztyenszkyjem legel v grob častit boritelj svojega naroda, iskren Hrvat, dober Slovan in veren kristjan. Naj v miru počiva!

Dopisi.

Kozje. (Nemški napis.) Predragi gospod urednik, kaj ne, da ste že mnogo slišali o narodnem trgu kozjanskem. In resnica je, da je celi trg slovenski. A, kakor sem slišal pretečeni teden, si tujci, kateri pridejo od drugod, vse drugače mislijo ta povsem slovenski trg. Pa kaj je temu krivo? To si lahko odgovori vsak tržan, ako se malo ozre okoli sebe. Temu je kriv nemški napis na shrambi požarne brambe. In ker ta shramba stoji ob cesti, po kateri pride največ tujih ljudi v trg, vidijo ta napis in

si vsak misli to, kar sta se pogovarjala dva moža, ki sta prišla ne vem od kod oni dan v Kozje. Ko gresta mimo imenovanega napisa, pravi eden: »Poglej prijatelj, ta trg je še pa nemško gnezdo.« »Kako to veš?« vpraša drugi. »Ali ne vidiš popolnoma nemški napis: »Feuerwehr Depot« in to še zunaj trga, kaj še le je notri.« Tako, predragi Slovenci kozjanski, vas obsojajo tuji ljudje, kateri še ne poznajo razmer v kozjanskem trgu. Prašam vas, ali boste trpeli to? Ne vem sicer, kedo je pri požarni brambli, a mislim da večinoma Slovenci in ti trpijo ta pruski napis? Proč z njim! Naj ga nadomesti slovenski! Pokazite, da ne gospoduje v Kozjem nemški Mihel, ampak da je trg in občina v slovenskih rokah! Vsakega Slovenca bode v oči novi nemški napis na pisarni nemškega odvetnika, in ta stari napis bi pa pustili, kateri se lahko odsrani. — Sicer še je en par popolnoma nemških, a o teh sedaj molčim, samo to-le rečem, da bi se nad prodajalno gospoda župana lepše lesketalo ime »Janez-nego »Johann«. Kedar bo zašel kakšen slikar v Kozje, dajte mu nekaj zaslužiti s tem, da boste napise predrugačili. Do tedaj pa zdravi!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Zaupni shod v Mariboru. Za zadnji torek dne 17. maja so poklicali deželni poslanci zaupnike iz celega Slovenskega Štajerja, da se posvetujejo, kako doseči pri prihodnjih deželnozborskih volitvah iz splošne volivne skupine enotno in složno postopanje, in da se pogovore o načinu agitacije. V vsem se je dosegla popolna edinost. Vse natančneje se lahko izve pri političnih društvi.

Imenovanja. V pokoj je stopil dvorni svetnik in predsednik okrož. sodišča v Mariboru Robert Greistorfer. Cesar mu je izrekel pri tej priliki svoje priznanje za njegovo dolgoletno, zvesto službovanje. Na njegovo mesto pride deželnosodni svetnik L. Perko iz Celja. Nadalje je imenovan za dežel. sod. nadsvetnika deželnosodni svetnik Štefan Katzantschitz v Celju. Za svetnika pri višjem deželnem sodišču v Gradcu je imenovan dežel. sodni svetnik dr. Ignacij Pevec v Mariboru. Za dežel. sodnega svetnika je imenovan sodnijski tajnik Filip Kermek v Mariboru. Okrajni sodnik v Gornji Radgoni J. Stepischnegg je imenovan za sod. tajnika in prestavljen v Maribor. Prestavljen je dežel. sodni svetnik Franc Garzaroli pl. Thurnlackh iz Kamnika v Celje.

Promocija. V petek dne 13. t. m. je bil na graškem vseučilišču promoviran za doktorja prava g. Fr. Vidovič iz Sobotine pri Ptuj.

Poročil se je v Gradcu g. Bogumir Regoršek, oročniški postajevođa v Poljčanah, z gđ. Štefanijo Kropelj, hčerko nadučitelja na Ptujski gori.

Porotniki v Mariboru za drugo porotno zasedanje: Glavni porotniki: Rembert Martinc, trgovec, Janez Milošič, hišni posest., Andrej Majer, hišni posestnik, Miha Nedok, barvarski mojster, Miha Partl, klepar, Janez Sirak, hišni posestnik, Vincenc Černovšek, gostilničar, Jožef Vežjak, hišni posest., Janez Cvilak, hišni posest., vsi v Mariboru; Janez Elbl, župan pri Sv. Benediktu, Janez Slavič, trgovec v Št. Lenartu, Matej Peklar, posest. Spod. Jakobski dol, Jakob Purgaj, posestnik Leitersberg, Janez Pirher, Freidek, Franc Reininger, Polička vas, Janez Grahernik, Ranče, Henrik Feldbacher, Slemen, Peter Trofenik, Studenci, Franc Črnej, Fram, Janez Čebe, Gornje Hoče, Andrej Pfeifer, trgovec, Spod. Hoče, Adam Autor, pos. Št. Lovrene, Franc Gregel, posest. v Rotenbergu, Franc Kac, župan, Jožef Rasteiger, hišni posestnik v Slov. Bistrici, Simon Huter, trgovec špirita v Ptuj, Rudolf Vibmer, posest. Ptuj, Franc Korpar, župan v Forminu, Franc Vejcl, pos. v Kozmincih, Janez Vreznik, tesarski mojster

v Gor. Pobrežih, Janez Marinič, posestnik Sv. Urban, Janez Mravljak, pos. Sv. Anton v Slov. gor., Janez Hiršman, pos. Janževrh, Janez Bauer, trgovec, Marenberg, Leo Hödl, Maks Lukas, hišni posestnik v Marnbergu. Nadomestni porotniki: Friderik Felber, hišni posestnik, Janez Gruber, hišni posest., Ferd. Hiršman, gostilničar, Alojzij Hudovernik, agent, Karol Jarčič, hišni posestnik, Franc Kager, pasar, Karol Kert, ključavničarski mojster, Šimon Kotzbek, hišni posest., Janez Lorber, trgovec, vsi v Mariboru.

Sv. Anton v Slov. gor. Dne 11. t. m. je umrla blaga žena Marija Mikl, roj. Ferenc, po kratki, mučni bolezni. N. v m. p.!

Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah je umrl v pondeljek, dne 16. t. mes. po kratki bolezni tamošnji nadučitelj g. Franc Šijanec v 61. letu po 43 letnem učiteljevanju. Časten pogreb je bil v sredo. Bodi mu zemljica lahka!

Od Sv. Bolfenka v Slov. gor. Že mnogo let sem naročnik lista »Dom in Sveta«. Pa celih devet dni še ni potreboval nobenokrat iz Ljubljane, kakor ravno ta mesec. Moral je obhoditi dolgo pot iz Ljubljane v Velike gorice na Hrvaškem, od tam pa v Budimpešto na Ogrskem. Tam so spoznali, da ime dopisnika ni madžarsko, ampak slovensko. Poslali so ga nazaj, kjer je prišel prav po cigansko razčapan v prave roke. Ne vem, ali ne znajo poštni uradniki brati slovenskega naslova, ali pa nočejo?! — C. K.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dne 7. t. mes. je umrla po dolgi mučni bolezni, previdna s sv. zakramenti, blaga žena Alojzija Kocpek, posestnica na Ščavnici, v najlepših letih svoje starosti. Zapustila je pet nedoraslih otrok. Naj v miru počiva!

V Strazgojncih pri Pragarskem so zgoreli posestniku Mesariču svinjski hlevi. Štiriletni otrok je poklical očeta, kateremu se je posrečilo s pomočjo sosedov ugasiti ogenj in preprečiti večjo nesrečo. Ogenj so zanetili otroci.

Sv. Ana na Krembergu. Dne 12. svečana je minilo 30 let, odkar je g. J. Čraček občinski predstojnik v Žitnicah in sicer zaporedoma. Zaslužil bi si od vlade kako priznanje! — Dne 7. maja smo pokopali trgovca gosp. Karl Mittererja. Bil je rodom Nemeč, a se ni nikdar sprl s Slovenci, rekel je: »Živim se od Slovencev, zakaj bi jih sovražil.« V politiko se ni mešal. Blag mu spomin! Bog daj njegovemu sinu jednako misel!

Oddaja lova v občini Morje se bo vršila dne 27. maja ob pol 9. uri dopoldne v sobi št. 10 okrajnega glavarstva v Mariboru. Izklicna cena je 50 K.

Odpad od vere. Dne 13. maja je v protestantski cerkvi v Mariboru pastor v lutrovstvo vsprejel nekoliko mladih ljudi, ki so zapustili katoliško cerkev. Skušnja priča, da od katoliške vere odpadajo v verskih zadevah nevedni in pa lahkomišljeni »liberalci«, ki verskih dolžnostij svojih itak spolnovali niso. Pri takih osebah torej katoliška cerkev ne izgubi nič, a lutrovstvo ne pridobi nič drugega, kakor le število. Nemški pastor je mladeničem priporočal, naj bi zastavo Lutrovo nosili med Nemce po deželi, češ, naj »vsenemštvo moli v lastnem domu.« Na deželi je v najnovjšem času iz katoliške cerkve izstopil in obenem s seboj v lutrovstvo potegnil nedolžno hčerkico svojo v Gradcu rojeni g. Ludovik v. Matthieu, posestnik v Zrečah pri Konjicah, in sicer zavoljo tega, da je on kot vdovec za nevesto dobil neko v Mariboru poznano, od svojega moža ločeno protestantsko gospo.

Pameče. V nedeljo, dne 15. maja sta obhajala tukaj pridna zakonca Andrej in Lucija Elero svojo zlato poroko v prenapolnjeni farni cerkvi. Nad vse ginljivo je bilo videti, kako sta 80letni ženin in 75letna nevesta uprta na svoje pozlačene palice, omlajena od slavnostnega veselja, v spremstvu štirih cerkvenih ključarjev, ovenčanih deklet in mnogih svatov srčno stopala pred oltar.

Po pridigi je bil na »zlato par« kratek nagovor, med katerim pač nobeno oko ni ostalo suho. Po sv. maši se je nekaj gostov zbralo okoli g. župnika, drugi so obhajali s petjem in veselimi zdravčicami v bližnji gostilni svojo veselico. Ženin in nevesta obhajata letos tudi 40 letnico svojega bivanja na slovenskih tleh, vendar jima je lice veselja zarello, če sta med slovenskimi napitnicami zaslišala tudi kak »Eviva!«

Kmetijskemu društvu pri Veliki Nedelji je daroval za povzdigo in napredek kmetijstva vneti rodoljub g. F. Vabič, nadučitelj na Runci 800 komadov jabolčnih drevesc, istotako je daroval g. Ivan Meško, posest. v Trgovišču, brezplačno zemljišče za drevnico. Vrlima podpirateljema tem potom srčna hvala!

Slovenska zmaga pri celjskem okr. zastopu. Kakor Japonci v vojski proti Rusom, tako si domišljajo tudi štajerski Nemci in nemčurji, da so nepremagljivi. Zlasti odkar se jim je posrečilo dobiti v roke večino v okrajnih zastopih slovenjebistriškega, brežkega in ptujskega okraja, vzrastel jim je močno greben in z vso silo vrgli so se na celjski okrajni zastop, po katerem se jim že davno sline cedijo. A tokrat so pa se pošteno opekli, kajti pri te dni dovršenih volitvah so Slovenci zmagali z vsemi 10. glasovi v veleposestvu in v kmečkih občinah ter z 2 glasoma v mestih in trgih, tako da bodo Slovenci imeli v novem zastopu 22, Nemci pa samo 18 mandatov. Zavedni celjski okraj ostane torej tudi zanaprej v slovenskih rokah, na veliko jezo celjskih Nemcev in nemškutarjev. Občudovanja vredna je bila pri teh volitvah disciplina slovenskih volilcev, ki so kakor en mož vsi do zadnjega glasovali za narodne kandidate. Nemci so za gotovo računili, da bodo zlasti v veleposestvu katera Slovenca premotili in ga dobili na svojo stran, pa ni šlo. Med slovenskimi volilci ni bilo niti jednega izdajalca. Nič niso pomagale denarne obljube, nič nesramne laži in sleparije celjskih nemškutarjev, nič lažnjive in hujskajoče čenčarije ptujske »giftne krote« in nemške »celjske žabe«. Vrli volilci celjskega okraja niso »štajerca«, ki se jim je brezplačno pošiljal, niti sprejeti hoteli, ker se jim stуди pisava nesramnega nemškutarskega lista. In lahko rečemo, da so ravno ostudni napadi »štajerca« na odlične slovenske člane dosedanega okrajnega zastopa mnogo pripomogli k slovenski zmagi. Zadnji »štajerc«, ki navadno v petek izhaja, je še le v soboto izišel. Kakor smo izvedeli, čakal je na izid volitve v veleposestvu, ki se je vršila v petek. Imel je baje že za »nemško zmago« pripravljen uvodni članek! Istotako so imeli tudi celjski Nemci že vse pripravljeno za slavnost zmage: golaž, pijačo, smodnik in možnarje za streljanje, godbo, folekuk i. t. d. Kakor blisk pa se je raznesla vest po Celju, da so zmagali Slovenci, in vse veselje z golažem, pijačo, streljanjem, godbo in folekugom splavalo je Nemcem po vodi. — V skupini veleposestva so izvoljeni gg.: dr. Iv. Dečko iz Celja, Josip Vrečer iz Vojnika, vit. Hugo Berks iz Blagovne, Peter Majdič iz Celja, Štefan Koželj iz Bukovega žlaka, dr. Josip Vrečko iz Celja, Martin Bincel iz Trnovelj, Josip Širca, župan v Žalcu, Franc Podgoršek iz Št. Jurija ob južni žel., Andrej Vodušek, župnik v Vojniku. — V skupini kmetijskih občin so izvoljeni gg.: Norbert Zanier, dr. Lavoslav Gregorec, Mihael Bikovžek, Martin Lednik, Vinko Ušen, Josip Lipuš, Franc Pisanec, dr. Juro Hrašovec, dr. Jos. Karlovšek in Anton Koren. — Kakor poročajo zadnje vesti, hočejo Nemci preprečiti sestavo okraj. odbora na ta način, da se volilci iz mesta niso udeležili volitve ter se ista ni mogla vršiti. Iz vsega se vidi njih onemogla jeza nad tem porazom.

Sv. Jurij ob juž. žel. V Kranjčicah so našli dne 8. majnika berača pod imenom Završekov Štefan blizu doma v gozdu mrtvega.

Umreti je že moral pred Veliko nočjo, ker je truplo bilo že vso črveno. Našla ga je sestra. Bog bodi milostljiv njegovi duši.

Celjske novice. Veselica »Celjskega sokola« se je preložila na dan 12. junija. — Iz zapora pri tukajšnjem okrožnem sodišču je pobegnil neki Franc Bračič, doma iz vitanjske okolice. — Zaradi razmer, ki vladajo v cinkarni, je posredoval g. poslanec Žičkar pri finančnem in trgovinskem ministru, ki sta obljubila stvar urediti.

V Muti ob Dravi je umrl dne 14. t. m. poštar Roman Bauer v 42. letu.

Občinske volitve v Šoštanju se bližajo. Nemci že strastno lovijo slovenske volilce, da bi jih dobili na svojo stran. Mi samo to odgovarjamo tem posilincem, ki so že davno zatajili svojo narodnost, nekateri celo svojo vero, da je naše ljudstvo verno in narodno-zavedno in da ne bo nikoli volilo odpadnike vere in domovine oziroma od njih nastavljenne kandidate.

Iz Staregatrga. Dne 13. maja je pokosila nemila smrt narodnega občespoštovanega kmeta in gostilničarja Petra Areha po dom. Šancelna. Rajni je bil veliko let cerkveni ključar ter priljubljen pri vseh faranih. Bil je občinski odbornik ter pred nekaj leti župan. Kako je bil rajni priljubljen, je pričal velikanski pogreb, ki se je vršil v nedeljo popoldne ob 4. uri. Ljudstva je privrelo od blizu in daleč v velikanski množini. Občinski odbor je bil v polnem številu zastopan. Pri pogrebem govoru, katerega so imeli preč. g. dekan Anton Šlander, ni ostalo nobeno oko brez solz. Bog mu daj večni pokoj!

Rajhenburg. Dne 14. t. m. je skočila v Savo blizu broda 40letna Marija Jug. Revisa ni bila popolnoma pri pravi pameti.

Most pri Brežicah. Deputacija brežiškega okrajnega zastopa je došla 10. t. mes. pod vodstvom poslancev Žičkarja, Berksa in Moscona k ministrskemu predsedniku dr. pl. Körberju radi zidanja mostu čez Savo in Krko na državni cesti Novo mesto—Zagreb. Prosila je namreč, naj se državni prispevki zvišajo od 100.000 K na 120.000 K. Ministrski predsednik je obljubil deputaciji, da bo storil, kolikor bo v njegovi moči.

Srečke šolsko-stavbenske loterije se dobivajo po 1 kroni pri loterijskem odseku na v i d m u. Srečkanje se bo vršilo 31. decembra 1904. Dobitkov je 2500 v vrednosti 40.000 kron.

Cerkvene stvari.

Slavnostna akademija v kn.-škof. bogoslovju. Prekrasen večer so nam pripravili gg. bogoslovci v nedeljo, dne 15. t. m., ko so priredili slavnostno akademijo na čast majniški Kraljici povodom petdesetletnice, odkar so papež proglasili brezmadežno spočetje Marijino kot neoporekljivo versko resnico za celi katoliški svet. Slavnostna dvorana je bila spremenjena v krasen vrt poln duhtečega, čarobnega cvetja, a iznad odra je bilo zrla na nas podoba Prečiste sredi ljubkih rožic. Akademijo so počastili s svojo navzočnostjo tudi prevzvišeni nadpastir z vsemi vlč. kanoniki in z mestno duhovščino. Vspored je obsegal sedem točk, štiri pevske in tri govore. Prav izborna so peli solisti. Prvo mesto pač gre tukaj g. A. Čičku, ki je v prekrasni pa obširni kantati »Sv. Alojzij« pel ulogo Alojzija. Pevske zборе je vodil pevodvaja g. Jehart. Gg. govorniki so pa proslavljali v navdušenih govorih Prečisto. G. Žolgar je slavil Marijo kot Kraljico duhovnikov. Času primerni govor pa je imel gosp. Berk. Govoril je o važnosti dogme o brezmadežnem Spočetju za današnjo dobo. G. Ozimič pa je razpravljal, kako posreduje Marija med Bogom in ljudmi. Ob koncu je izrazil Prevzvišeni svojo zadovoljnost nad dobro uspelo akademijo ter govoril v vznesenih in do srca segajočih besedah gg. bogoslovcem. Tudi je naglašal, kako dalekosežnega pomena je češčenje Prečiste, sv. Jožefa, sv. Alojzija. To je bila slovesnost po besedah prevzvišenega

nadpastirja, ki je prav primerna za tak jubilej kakor ga letos obhaja Prečista. Ta dan pa ostane tudi v zgodovini kn. šk. bogoslovja v častnem neizbrisljivem spominu.

Hoče. Lep prenovljen Marijin tron smo dobili lani o Božiču. Letos na god sv. Jurija, farnega patrona pa smo dobili v našo farno cerkev lepo prenovljen veliki altar. Napravil nam ga je pozlatar A. Šket v Mariboru. Da imamo tako lep kinč v naši farni cerkvi, se imamo v prvi vrsti zahvaliti č. g. kaplanu Vogrincu, kakor tudi farnemu ključarju Pavlu Vernik, ki sta se veliko trudila, da sta zbrala za to prekrasno delo. Ljubi Bog naj jima ta veliki trud povrne, kakor tudi vsem dobrim darovalcem cele farnosti Bog plati! — V. C.

Veliki romarski shod v Belihvodah se bo obhajal 23. maja to je na binkoštni pondeljek v daleč okrog znani romarski cerkvi sv. Križa. Romarska pobožnost se bo pričela v nedeljo zvečer s pridigo, litanijami in s svetim križnim potom in v pondeljek nadaljevala z dvojnimi sv. opravilom. Razun tega shoda se vršijo v imenovani cerkvi še sledeči veliki shodi: 1. Na dan sv. Gregorja to je 12. marca, 2. na cvetni petek kot v praznik Marije sedem žalosti, 3. na dan najdbe sv. križa t. j. 3. maja, 4. na praznik presv. Srca Jezusovega to je v petek po osmini presv. Rešnjega Telesa, 5. na praznik rojstva Janeza Krstnika t. j. 24. junija, 6. na peto nedeljo po binkošti, takimenovano lepo nedeljo, 7. na god sv. Ane t. j. 26. julija, 8. na praznik povišanja sv. križa, 14. septembra, 9. na rožnivo nedeljo, 10. na petek po prazniku vernih duš in 11. na praznik sv. Katarine. Razun tega so čez celo leto vsak četrtek zvečer večernice in vsaki petek ob 7. uri slovesna sv. maša. Pri romarski cerkvi so tudi sv. stopnice, ki nudijo pobožnim romarjem popolni odpustek.

Ofertoriji za največje in večje praznike cerkvenega leta. Zložil Ign. Hladnik Op. 48. I. zvezek. Cena 1 K. Dobiva se pri skladatelju. — Pametna misel, naše pevske zборе zalagati z ofertoriji, ki so lepi a tudi lahki, kakor ravno ta zbirka.

Društvena poročila.

Slovensko društvo v Mariboru je imelo dne 15. t. m. v Narodnem domu svoj občni zbor. Govoril je g. dr. Fr. Rosina o volilni pravici v deželni zbor štajerski. Izvolil se je sledeči odbor: predsednik g. drž. in dež. poslanec in deželni odbornik Franc R o b i č, odbornikom pa gg.: dr. Rosina, dr. Turner, dr. Pipuš, dr. Vrstovšek, dr. Mlaker, posestnika Lingelj, Thaler, dr. Serbec, dr. Gorišek, posestniki Velebil, Lorber in Grizold.

Katol. delavsko društvo v Pušcavi. Obletnica blagoslavljanja društvene zastave, dne 15. t. m. se je kaj lepo obnesla. Zjutraj se je zbralo društvo na postaji, da pozdravi došlo katol. del. društvo iz Maribora. Ob 10. uri se je začelo sv. opravilo s pridigo, katero so imeli č. g. župnik. Po so. opravilu smo se zbrali na vrtu g. Eihholcerja in smo se pri zvokih godbe od Sv. Duha prav pošteno zabavali. Hvala lepa vsem, ki so pripomogli, da se je veselica tako lepo obnesla, posebno pa vlč. gg. duhovnikom. Preč. gosp. kanonik Matek, predsednik katol. del. društva v Mariboru, so nam poslali 20 K podpore, ker se niso mogli sami udeležiti veselice. Bog jim plati!

Slov. čebelarstvo za Spodnje Štajersko. Dne 1. maja t. l. se je ustanovila prva podružnica tega društva za župnije Sv. Andraž, Sv. Bolfenk in Sv. Urban v Sl. gor. Ustanovitev podružnice je bila pri g. Colnerju, krčmarju v Destineh pri Sv. Urbanu. Zbrala se je lepa množica čebelarjev in takih, ki še hočejo postati. Po pozdravu društvenega predsednika, g. prof. J. Zelenika je v vznesenih besedah razložil potovalni čebel. učitelj gosp. Jurančič zbranim pomen novega društva in namen podružnic. Pri nabiranju udov je pristopilo 26 čebelarjev k podružnici in plačalo letnino. Temu je sledila volitev odbora podružnice. Ker so štirje člani te podružnice

objednem odborniki osrednjega društva, so ostali isti za letos brez volitve tudi odborniki podružnice. kot peti odbornik se je volil soglasno g. Colner Jož., znan kot umen čebelar. Odbor podružnice sestoji torej iz sledečih gg.: Zelenik Jožef, predsednik, Jurančič Ivan, namestnik, Strelec Ivan, tajnik, Wesiag Jož., blagajnik in Colner Jožef, odbornik. Zahvaljujemo se tudi izvrstnemu andrašovskemu mešanemu zboru, kateri nas je pod vodstvom učitelja g. Fr. Cvetka prijetno zabaval. — Na zadnji poziv se je odzvalo mnogo gospodov, vendar je še precej takih, o katerih podpisani tajnik ne ve, so li novi udje, ker so pristopili že pred občnim zborom 5. aprila, ali pa so za letos že plačali list »Slov. čebelar« neposredno v Ljubljano. Upravništvo omenjenega lista pa zahteva, da se mu to natanko določi. Drugi zopet pristopijo, pa ne vedo, je li treba letnino takoj poslati ali ne. Da ne bo potrebe vsakemu posameznemu odgovarjati, izjavlja podpisani, da brez poslanih letnine 2 K ne more nikogar vpisati ter tudi upravništvo »Slov. čebelarja« brez poslanega denarja nikomur ne pošilja lista. Nadalje naznanja podpisani, da je dosedaj pristop naznanilo 112 udov, od katerih je 60 vplačalo za letos letnino, 18 je poslalo že naročnino, za 18 se ne zna, ker so pristopili že pred občnim zborom, 16 pa je naznanilo le pristop brez vpslane letnine. Z ozirom na to, da se zadeva uredi, drugič z ozirom na to, ker se ustanovijo ta mesec še 4 podružnice, bo podpisani vpsal imenik članov še le koncem maja ter dobe novi člani 5 števil list skupaj. Prosim torej vse gospode potrpljenja, kateri so vplačali letnino, druge pa, naj do konca mesca vse uredijo. Denar se pošilja blagajniku g. Wesiag Jožefu, učitelju pri Sv. Urbanu pri Ptuj. Vsem vrlim čebelarjem pa želim, naj jim krasni maj pomnoži panje ter jih nopolni z medom. — Ivan Strelec, tajnik.

Od Sv. Bolfenka v Slov. goricah. V nedeljo, dne 8. maja je bil tukaj ustanovni shod prepotrebne kat. slov. izobraževalnega društva. Vendar enkrat so se tudi zaspani Bolfenčani začeli gibati na narodnem polju. Vse sosedne župnije imajo svoja društva, samo Sv. Bolfenk v tihi dolini je spal. Pa tudi tukaj je zasijalo sonce zavednosti. Shod so v obilnem številu obiskali domačini in sosedni iz sosednih župnij, kakor od Sv. Urbana, Sv. Lenarta in Sv. Andraža. Posebno vrlim pevcem od Sv. Lovrenca v Slov. gor. z vlč. g. Ocvirkom se moramo posebno zahvaliti, da se je shod tako dobro obnesel. — V odbor so izvoljeni: Janez Lubeč, pos. v Bišu, predsednik; Jožef Murko, pos. v Bišu, podpredsednik; Martin Muršec, trgovec pri Sv. Bolfenku, blagajnik, Kos Ciril, mlekar pri Sv. Bolfenku, tajnik, Lovrenc Švarc, km. sin v Bišeckem vrhu, knjižničar; Janez Krajnc, km. sin v Bišu in Jakob Čuček, posestnik v Trnovcih, odbornika. — Bog blagoslovi naš začetek.

Dobrna pri Celju. »Bralno društvo« nam je zadnje nedeljo priredilo prav lepo in prijetno zabavo, katere se je vdeležilo mnogo domačinov in ljubih nam sosedov. Pevski zbor, ki je zopet pomnožen na prejšnje število, pel je mično, kakor vedno. Opozorili bi pa društveno vodstvo, naj drugičkrat poskrbi, da se taki, ki se niso vdeleževali vaj, tudi na oder ne pustijo. Slavnostni govornik č. g. F. Kukovič govorili so prepričevalno o veliki koristi bralnih društev sploh in o koristi dobrega berila ter o načinu branja posebej. Želi so živahno pohvalo. — Igra »Lurska pastarica« se je sedaj igrala že drugičkrat. Nekateri prizori so bili še boljši kakor lani. Slušalo se je sicer, da je vsled nepričakovane boleznine ene glavnih oseb bila igra v nevarnosti, a vendar je Zofka peljala svojo slepo sestrico v Lurd — Pozabiti še ne smemo krasno ovenčanega prostora. Dekleta so se posebno potrudila, da so za Marijino igro spremenila navadno lopo v cvetličnat vrt. Tako lepo še nismo imeli. — Pri tej priliki naj nam pa bo dovoljeno

z vso odločnostjo zavrniti neslane opazke različnih vrst nemčurske golazni dobrnske, katera se v svoji brezmejni neumnosti speditika nad tem, da dobrnski Slovenci nimajo dvorane za svoje prireditve. Tako klepetanje je žalostna priča o veliki plitvosti možgan pri dotičnih duševnih revežih. Res je, da nam niso na razpolago dvorane, a nekaj druga je, kar je na razpolago dobrnskimi Slovincem, in to je narodno navdušenje in pamet! Mislimo, da nas razumete!

Gospodarske drobtinice.

Rudečica pri svinjah.

(Dalje.)

Več nego polovica boleznij se začne z zaprtjem. To pa izvira od slabe, neprebavljive hrane. Skoraj nemogoče je dopovedati ženskam, kako svinjam škoduje sparjena zelenjad, bodisi trava, detelja, čez vse pa plevel z koreninami in dostikrat tudi s prstjo vmes. Za Boga, to prebaviti in — zdrav ostati, bil bi skoraj čudež. In vendar se daje po nekod svinjam takšna hrana, češ, saj si bodo po volji izbirale same. Da izbirajo si res, pa vsled gladu požrejo tudi neprebavne tvarine, vsled katerih jim odpove želodec in čreva svoje delovanje. Ko se to zgodi, je bolezen takoj v celem životu, katera je radi urednosti v krvi morda že komaj čakala na svoj začetek.

Še bolj se pokvari, ako se svinjam dajejo raznovrstni ostanki od kuhinje, dostikrat stari in vsled tega neprebavljivi, če ne naravnost strupeni. Med njimi je večkrat zastarana maščoba, kuhovina od krompirja, katera voda, »solanin« imenovana, se šteje za jako strupeno. Še hujši pa je nekaki plesenj, ki se nabere ob ostankih starega mleka, tako da je po sodbi strokovnjakov le malenkost tega zadosti, da žival — pogine.

Ako to vse na drobno preiščemo in presodimo, ne bomo se veliko čudili, da nam pri takšni hrani svinje pogosto zbolijo, nakar žalibog le prepogosto poginejo.

(Konec pride.)

Zgodovin. društvo za Slov. Štajersko se obrača z uljudno prošnjo na vse domoljube, naj po mogočnosti:

- pristopijo kot redni udje (100 K enkrat za vselej ali na leto 5 K, zato dobe društveno glasilo »Časopis«);
 - naj izročijo, če mogoče, brezplačno društvenemu muzeju zgodovinsko ali narodopisno zanimive predmete, kakor: listine, stare novce, orožje, posode, stare narodne noše, starinsko pohišno oropvo itd.;
 - naj poročajo o slučajnih najdbah ali narodopisnih in zgodovinskih zanimivostih svojega kraja;
 - tudi naravoslovni in geološki predmeti se sprejemajo v društveni muzej.
- Posiljatve naj se naslovijo na »Zgodovinsko društvo« v Mariboru, osebno se lahko predmeti oddajo tudi v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Društvena naznanila.

Vsi vneti čebelarji in prijatelji čebeloreje iz Ptujkega polja na levi strani Drave in sosednje od Sv. Lovrenca v Slov. gor. vabijo se prav uljudno na čebelarški shod dne 23. t. mes. (binkoštni ponedeljek) ob 3. uri popol. v Dornovo (gostilna F. Hrga).

Potovanje čebelorejskega učitelja v juniju. Meseca junija bodo čebelarji shodi s predavanjem in zborovanjem v naslednjih krajih: Dne 5. junija pri Sv. Križu na Murskem polju za kraje: Sv. Križ, Veržej in celo zgornje polje do Kapele. Dne 12. junija na Cvenu za celo Ljutomersko okolico. Dne 19. jun. pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Dne 26. junija v Gornji Radgoni za celo okolico. Dne 29. junija v Ormožu za celi okraj. Vsakokratni dnevni red: Začetek ob 3. uri popoldne; predavanje o čebeloreji in o potrebi čebelarske organizacije; čitanje pravil in koristi društva, nabiranje udov, ustanovitev podružnice. Merodajni krogi, gg. učitelji in drugi vrli čebelarji naj blagovolijo oskrbeti primeren prostor za predavanje, ako je mogoče v šoli, pri kakem čebelnjaku ali v pošteni gostilni ter naj to naznanijo v časnikih; tudi za razglasitev pri cerkvi naj se poskrbi. Ozirati se je še na one natančnejše podatke, ki so bili zadnjič pod enakim naslovom objavljeni. Za mesec julij prihodnjič.

»Murski Sokol« v Ljutomeru priredi na binkoštni ponedeljek, dne 23. maja 1904 svoj prvi izlet na Vrazov dom v Cerovec. Na vspredu je slavnostni govor na domu in javna telovadba pri Pihlarju v Žerovincih. Izleta se udeležijo narodna društva in hrvatski »Sokol« iz Varaždina. Odhod iz Ljutomera ob 1. uri popoldne. Narodno občinstvo se vabi k mnogobrojni udeležbi.

Bralno društvo pri Kapeli priredi v ponedeljek, dne 23. maja veselico »pri Zidu« z gledališčno

predstavo »sv. Elizabeta« in petjem pod vodstvom g. Tonimira. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Dekliška zveza kat. braln. in gospodarskega društva pri Sv. Benediktu v Slov. gor. priredi na binkoštno nedeljo ob 3. uri popol. v šolskih prostorih v proslavo Marijinega jubileja Marijino slavnost s petjem, deklamacijo in s predstavo dveh Marijinih iger »Majnikova kraljica« in »Dve materi«. Predstava se ponovi binkoštni ponedeljek in v nedeljo 29. maja ob isti uri. Domačini in sosedje, zlasti slovenska dekleta, pridite polnoštevilno!

Tamburaši »Ptujke čitalnice« prirede na binkoštni ponedeljek izlet k Sv. Urbanu, kjer bodo igrali v gostilni g. J. Mariniča. Začetek koncerta ob 3. uri pop. Na veselo svidenje!

Zahtevejte

v svojih gati veselo!

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v savojih s varstveno znamko

čupnika Kneippa in s imenom

Kathreiner ter se skrbno izogibajte

vseh manj vrednih posnemkov.

04. II/b

Listnica uredništva. Brezno ob kor. žel.: Žal, preosebno, bi bilo nevarno! — Gotovlje, Št. Ij in Sv. Vid: Žal, za tokrat prepozno, ker je premalo prostora. Prihodnjič! Pozdrave!

Loterijske številke.

Trst 14. maja: 1, 44, 37, 88, 59.

Linc 14. maja: 33, 35, 34, 53, 14.

Proda se.

Malo posestvo se proda zaradi onemoglosti. Mal vinograd, sadonosnik, les, njive, vsega skupaj 6 oralov, poldrugo uro od Maribora. — Mihael Trinkaus v Rošpahu pri Mariboru. 356 3—8

Nova cerkvena ura, kovana iz najboljšega železa, ima povsod blazine iz medi, bije četrtine, velika in močna, je na prodaj pri lastniku na Ponikvi ob juž. železn. Popravila tudi prevzemam in jamčim. Franc Ratej, urar. 363 3—8

Dve hiši z vrtom na prodaj. Občina Videm (Štajersko) proda dve hiši z lepimi sobanami in z vrtom. Ena hiša stoji ob okrajni cesti, z druge je krasen razgled na železnico, savski most in Krško; posebno primerno je za letovičarje. Več se izve pri podpisanim. — Franc Ban, župan. 364 3—2

Branjarija (grajzlarija), na dobrem prostoru, obstoji iz velike prodajalne ter sobe, kuhinje z veliko kletjo in kos vrta, se takoj po nizki ceni proda. Naslov pri upravnistvu. 377 1—1

Lepa zidana hiša, z več sobami, kletjo in s pristranskim vrtom, je takoj na prodaj v lepem kraju ob veliki cesti, nekaj minut od lepega trga na Spodnjem Štajerskem, blizu podružne cerkve, po zelo nizki ceni, po dogovoru na obroke. V hiši je že bila dobro obiskana prodajalna in gostilna. Zraven spada en oral vinograda, na lepi, solnčni legi, pripravi za ameriške nasade z dobrim hramom. Vino raste prav dobro. Vse to je pripravno za vpokojenega duhovnika ali učitelja. Naslov pove upravnistvo lista. 376 3—1

Posestvo v Studencih pri Mariboru se zelo po ceni proda. Obstoji iz nove hiše, gospodar. poslopje, velik vrt, sadonosnik in lepa njiva. Naslov pri upravnistvu. 379 3—1

Celi studenec, dobro ohranjen, 18 m dolg, se proda za 32 gld. Martin Weingerl, Krčovina pri Mariboru št. 35. 338 4—4

Trgovina z gostilno in popolno koncesijo, prodajo tobaka, brez konkurence, novozidana hiša z opeko krita, obstoječa iz prodajalne, kuhinje, gostilne, sobe za stanovanje, skladišča, gospodarsko poslopje s s kravjim in svinjskim hlevom, gorice z ameriškimimi nasadi, sadonosnik, trsnica, dnevni promet 50 kron, se proda z vsemi pravicami za nizko ceno 2100 gld. zaradi osebnih razmer v Ljutomerskem okraju. — Naslov pove upravnistvo. 373 2—1

V najem se da.

Kovačnica v Hotinjvesi se da takoj v najem. Več pri županstvu. 365 2-2

Pekarija s celo opravo se da za nizko ceno v najem. Jožef Horvat, Tergovišče št. 12 pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 367 2—1

Proste službe.

Služba orglarja in cerkovnika pri Sv. Bolfenku pri Središču se odda s 1. junija t. l. Plača dvojna zrnca zbirca in zbirca mošta. Brez stanovanja. Cerkevno predstojništvo Sv. Bolfenka pri Središču. P. Sv. Bolfenk pri Središču. 354 4—2

Kolarskega mojstra, izurjenega, sprejme v stanovanje takoj Franc Viher, posestnik in kovač v Framu. 362 3-2

Služba organista in cerkovnika se odda pri Sv. Martinu pod Vurberkom. 374 1—1

Učenec z dobrim šolskim spričevalom sprejme se takoj v trgovino z galanterijskim blagom. Ponudbe naj se pošiljajo upravnistvu. 378 2—1

Najprimernejša birmanska darila.

Rafael Salmič

prva narodna in največja trgovina z urami, zlatnino in optičnimi predmeti v Narod. domu v Celju.

Kdor si hoče nabaviti uro, zlatnino in srebrnino, naj zahteva moj novi, bogato ilustrovani

CENIK

katerega razpošiljam brezplačno in poštine prosto.

Vsa, v mojo stroko spadajoča dela, popravila itd. izvršujejo se točno in ceno.

Za dobro delo garantiram.

Kupujem stare tolarje Marije Terezije, križavce i. dr.

Postrežba točna in poštena.

Pozor! Znižane cene! Pozor!

Pozor! Znižane cene! Pozor!

Vodna samosesalka.

Izdelujem tudi vsakovrstne vodovode, kopeli, klosete in sesalke, napeljavo acetilnovega plina, kompletne omare za pivo s hidravličnim pritiskom. — V zalogi imam vsakovrstne cevi iz železa in pločevine kakor tudi vsakovrstne priprave za vodovode,

Miroslav Videman

51 13

koncesionirani zavod za naprave v Mariboru, glavni trg št. 11.

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,
prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,
belo domače " 13 " "
teran " 14 " "
Po tej ceni franko na postajo Trst;
v svojih sodih se podraži za 5%
537 Vzorci se pošljejo zastoj. 23

Kdo želi

najboljše ocelne
kose

in srpe

in drugo pristno štajersko želez-
nino, naj kupi pri

Štefanu Kaufman
v Radgoni. 120 5-3

Postrežba točna in solidna.

Barthelnovo apno

za poklajo
priporoča

M. Berdajs

trgovina z mešanim bla-
gom in semenjem

v Mariboru.

Zmaga!

Večje zmage se ne bodo priborile v rusko-japonski vojni, kakor si je priborila 472 4-1

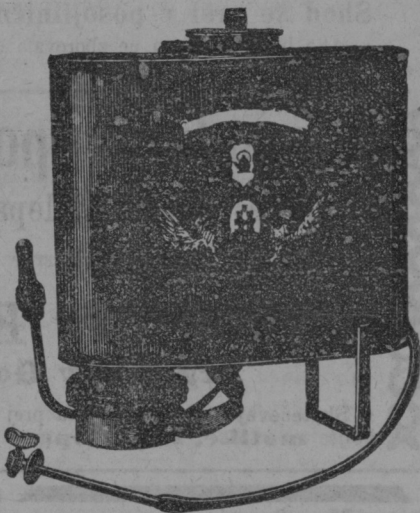
peronospora brizgalnica

mojega izdelka, popolnoma iz bakra z ventilom na okroglo in razprašnikom po Allweilerjevem sistemu čez vse druge brizgalnice.

Cena komadu 22.— K

Jožef Hitzl,
kotlar v Mariboru
Koroške ulice št. 6.

Vedno velika zaloga kotlov za žganje kuhati in pralnih kotlov. Prevezem tudi razna popravila.

NAZNANILO.

Alozij Mikl pri Veliki Nedelji

blizu Ormoža

priporoča domačinom kakor tujcem svojo celo novo vrejeno 352 8-3

gostilno

z lepimi sobami za prenočenje, s pristnim, dobrim vinom iz okolice in z izbornim pivom, kakor z vsakovrstnimi toplimi in mrzlimi jedili po zelo znižanih, domačih cenah.

Vsled prekrasne in zdrave lege kraja, ugodne železniške zveze in imenitne postrežbe v vsakem oziru, se ta gostilna posebno priporoča za izlete in letovišče. Vozovi za vožnjo na vse strani se vedno dobijo.

Slovenske knjižnice „Podlipo“ 2. zvez.

Stolni dekan

d^r. Ivan Križanič.

Cena knjigi 30 v, s pošto 35 v.

— Dobi se v —

tiskarni sv. Cirila v Mariboru
Koroške ulice št. 5.

Proda se

pri Sv. Ani na Krembergu, 6 minut od cerkve, lepa, z opeko pokrita hiša

ima 3 sobe, lično vinsko klet, pri tem še gospodarsko poslopje in stiskalnico (prešo). — To posestvo meri okoli 2 orala zemlje, nahaja se vinograd, sadonosnik, njiva in gozd je prav na lepem griču in razgledu. — Za gostilno ali gospode, ki uživajo pokojnino, zelo primerno. — Natančneje se izve pri organistu Sv. Ana na Krembergu. 371 2-1

Tiskarna sv. Cirila

naznanja p. n. občinstvu, da prevzema naročila za vizitnice, pisma, cenike s podobami itd. izvršene v kamnotisku. Zagotavlja se dobra izvršitev in nizka cena.

Jožef Nekrep

tesarski mojster

v Mariboru

Koroško predmestje (Mozartstrasse 61)

Se priporoča v izdelovanje v njegovo stroko spadajočega dela. — Prevezem tudi nove stavbe z vsem delom ter jamčim za izvrstno izdelovanje. 370 3-1

Anton Viher

mizarski mojster v Mariboru

Koroške ulice št. 31 16 9

absolviran obiskovalec strokovne šole v Gradcu

se priporoča slavnemu občinstvu posebno velečastiti duhovščini v izdelovanje vseh mizarskih izdelkov za posjopja, pohištva in uprave za sobe in prodajalne, ter vsakovrstno delo za šole, cerkve, samostane in pisarne v vseh slogih od prostega do najfinejšega izdelka po nizki ceni. Proračuni in načrti zastoj!

Specialist v izdelovanju portal in parketnih tal.

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledenškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

••••• Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. •••••

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

OZNANILO.

366 1-1

Poletni tečaj za vinogradarstvo in sadjarstvo kakor tudi tečaj za viničarje bode na deželni sadjarski in vinogradarski šoli v Mariboru v dobi od 13. do 18. junija t. l. V prvem tečaju se bo poučevalo o poletnih opravkih v vinogradu in sadonosniku o zatiranju škodljivcev itd. teoretično in praktično. V viničarskem tečaju bode pa zgolj praktičen pouk. Udeleženci se bodo le praktično vežbali.

Tečaja za vinogradarstvo in sadjarstvo udeležiti se zamore 40 oseb (z onimi učitelji vred, katere štajerski deželni šolski svet tje pošlje), viničarskega pa 20 oseb. Pouk je popolnoma brezplačen.

Udeleženci viničarskega tečaja dobijo v kolikor to dovolijo sredstva, ki so za to na razpolago, podporo. Isti, kateri hočejo take podpore deležni biti, naj to v svojih prošnjah za sprejem povdario in puste od občinskega urada potrditi:

1. da so sami podpore potrebni posestniki,
2. sinovi takih posestnikov, ki pa delujejo na posestvu staršev, ali pa
3. viničarji takih posestnikov.

Isti, ki ne zabtevajo podpore, naj to v svojih prošnjah za sprejem omenijo.

Vsi, ki se hočejo tečaja udeležiti, naj naznanijo v prošnjah za sprejem tudi svojo starost.

Teoretičen pouk vinogradarskega in sadjarskega tečaja prične se dne 13. junija ob 9. uri dopoldne. Udeleženci viničarskega tečaja naj se pa istega dne ob 8. uri dopoldne tu oglašijo.

Prošnje za sprejem naj se pošljejo do 1. junija t. l. podpisaneemu ravnateljstvu.

Ravnateljstvo vinograd. in vinarske šole v Mariboru.

Dražba hiše.

V Brezulah pri Račah — tik nove okrajne ceste — se bo 29. maja t. l. ob 2. uri popoldne vršila prostovoljna dražba hiše s 5 sobami, kuhinjo, kletjo in vrtom. Ta hiša je primerna za gostilno, trgovino in mesarijo. Cena 4000 K. Zahteva se 10 % varščine. — Natančneje se poizve pri krajnem šolskem svetu ali pri šolskem vodstvu v Podovi, pošta Rače (Kranjski list) 360 3-3

Gostilna „pri pošti“

v Mariboru

Tegetthoffova cesta št. 49, nasproti južnemu kolodvoru.

Priporočam cenj. občinstvu z mesta in dežele mojo znano gostilno, koder točim izvrstna naravna domača vina, vedno sveže pivo ter postrežem z najkakovnejšimi toplimi in mrzlimi jedili. — Za obilen obisk se uljudno priporoča

333 4-3

Marija Meden.

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran) alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1:20 gld. z navodilom uporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelem na krvi. Steklenica 1:50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.

lođu in oslabelem na krvi. Steklenica 1:50 gld. — Pri naročitvi 4 steklen.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Q u a n d e s t, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Š u s t e r. 526 52-31

Posojilnica v Oplotnici

— priredi —

na binkoštni ponedeljek, dne 23. maja, popoldne svoj letni občni zbor

s sledečim vzporedom: 1. Predlaganje letnega računa. — 2. Volitev novega odbora. — 3. Predlog za znižanje obresti ulog od 5 % na 4 1/2 %.

Shod se vrši v posojilnični sobi ob 3. uri popoldne.

Ako bi v tem času ne zborovalo dovolj društvenikov, se uro pozneje vrši zborovanje pri vsakem številu. 368 1-1

Gospodarji, pozor!

kose! babice s klepačem! kamne! srpe!

Kdor želi dobre kose in srpe iz najboljšega ocla, naj se potruži v trgovino mešanega blaga

brata Korošec

trgovca v Gornji Radgoni 341 6-4

v Škrlečevj hiši, kjer je bila prej gostilna. — Dobivajo se tudi najboljše motike, štihl, lopate kakor tudi kamni za brusit.

Mr Tetley-eva

zdravilna štupa,

negibno potreben pomoček

— za svinjerejo —

dobi se

samo v trgovini z mešanim blagom in semenjem

M. Berdajs

v Mariboru.

Kuverte

priporoča

tiskarna sv. Cirila.

Posestvo,

obstoječe iz novozidane hiše s 5 prostornimi sobami, kuhinjo s štedilnikom, shrambo, kletjo in stranskim poslopjem z dvema sobama, kuhinjo in kletjo, zidano in z opeko krito, potem gospodarsko poslopje, drvarnica, shramba za vozove, svinjak s kletjo, z opeko krit, kozolec z osmimi predelki ter 40 oralov zemljišča: sadovnjak in vrt za zelenjavo, travniki, njive in gozd., 15 minut od Celja, se zaradi posestnikove bolehnosti pod roko proda. Cena 44.000 K. Kupci naj se oglase „pri zamorecu“ v Celju. 596 3-1

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 % ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladotletnih otrok in varovancev.

Stanje hranil. vlog nad 18 milijonov K. Rezervni zaklad nad 550.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

320 5

na Mestnem trgu

z raven rotovža

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4 1/2 % na leto. Z obrestmi ared pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 5 % izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 92 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z vsemi obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6 % izposojenega kapitala.

Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje in sicer po 4 1/2 % do 5 %.